

Olje- og energidepartementet
Postboks 8148 Dep.
0033 Oslo

POSTADRESSE
Statkraft AS
Postboks 200 Lilleaker
0216 Oslo
Norway

BESØKSADRESSE
Lilleakerveien 6
0283 Oslo

SENTRALBORD
24 06 70 00

TELEFAKS:
24 06 70 01

INTERNETT
www.statkraft.no

E-POST:
post@statkraft.com

DERES REF./DATO:

VÅR REF.:

STED/DATO:
20.02.2019

ORG. NR.: NO-987 059 729

HØRING AV EU-DIREKTIVENE 2018/2001 (FORNYBAR ENERGI), 2018/2002 (ENERGIEFFEKTIVISERING) OG FORORDNING 2018/1999 (STYRINGSSYSTEM)

Vi viser til Olje- og energidepartementets høring om implementering av EU-direktivene 2018/2001 (fornybar energi), 2018/2002 (energieffektivisering) og forordning 2018/1999 (styringssystem) og takker for muligheten til å levere innspill. Vi viser også til våre innspill til høringen om Vinterpakken av 15.3.2017.

Statkraft ønsker fullføringen av «Clean Energy for All» regelverket (Vinterpakken) velkommen. Det er et viktig steg mot fullføring av det indre energimarkedet. Verdien av norsk vannkraft avhenger av best mulig integrerte markeder, og at Norge er del av et felles europeisk regelverk og dermed får samme tilgang til disse markedene som våre naboland. Vi mener at en avklaring av direktivenes EØS-relevans, og implementering av de relevante delene av direktivene, bør skje innen rimelig tid. Dette er viktig både for å gi forutsigbarhet for markedsdeltagerne og for å sikre like konkurransevilkår for norske markedsaktører. I det følgende kommenterer vi de tre rettsakter under høring og hva vi mener er viktig ved implementering i Norge.

Styringsforordningen

Statkraft er positiv til en mer helhetlig tilnærming til ulike rettsakter for energisektoren. Det er viktig med mest mulig konsistens mellom EUs tre 2030 mål (GHG, RES, EE). Nå som de europeiske målene for fornybar energi og energieffektivisering er økt i forhold til Kommisjonens opprinnelige forslag, er det desto viktigere å stramme til klimamålet.

Statkraft mener at utslippskutt og en økning i fornybar energi bør drives av et sterkt klimamål og et effektivt handelssystem for utslippskvoter (EU ETS). Statkraft anmoder derfor departementet om å legge vekt på at økte ambisjoner reflekteres også i klimamålet, spesielt under de revisjonsmekanismene som ligger i regelverkene. Statkraft mener at det er viktig at EU går foran med ambisiøse klimamål dersom ambisjonene i Parisavtalen skal nås. Sammen med de andre nordiske selskapene har vi derfor foreslått at EU strammer til sitt klimamål for 2030.

Nasjonale planer, mål og virkemidler for fornybar energi og energieffektivisering kan påvirke funksjonaliteten i det europeiske kvotehandelsystemet EU ETS ved å redusere etterspørsel etter kvoter. Styringsforordningen sikrer i artikkel 29 at EU-kommisjonen skal kvantifisere hvordan nasjonale planer og virkemidler påvirker funksjonaliteten og

markedsbalansen i kvotesystemet. Statkraft mener denne kvantifiseringen bør følges opp med en tilsvarende kansellering av kvoter på nasjonalt nivå for å tilpasse tilbudet tilsvarende.

Styringsforordningen lister kriterier og foreslår en formel for å beregne medlemslandenes bidrag til EUs 2030 fornybarmål med utgangspunkt i landenes bindende individuelle 2020-mål. Statkraft mener at det er svært viktig at Norge verken får et direkte eller indirekte nasjonalt mål for produksjon av fornybar elektrisitet gjennom Styringsforordningen eller Fornybardirektivet. Det er mer samfunnsøkonomisk effektivt om produksjon av fornybar elektrisitet drives av klimamål, kvotesystemet og markedssignaler.

Fornybardirektivet

Statkraft er fornøyd med at det forpliktende målet for andelen fornybar energi gjelder på EU-nivå, ikke på nasjonalt nivå. I den sammenheng er det viktig at det ikke legges opp til at EU-målet omsettes til nye mål for økt fornybar kraftproduksjon i Norge. Kraftsektoren er allerede 100 prosent fornybar, og det nordiske markedet vil være preget av et kraftoverskudd. Vi mener at fokuset for Norges bidrag til det europeiske målet bør rettes mot en økt fornybar andel i forbruket i andre sektorer. Det kan inkludere referansepunkter for elektrifisering av transport, infrastruktur for lading, bruk av hydrogen i industriprosesser, etc. Ved økt etterspørsel etter kraft som resultat av elektrifisering, vil markedssignalene vise om det er behov for investeringer i fornybar kraft.

Statkraft konstaterer at artikkel 4 fremdeles åpner for muligheter for støtteordninger for fornybar energi, selv om støtte til moden fornybar energi skal fases ut på sikt. Vi skulle gjerne sett en raskere og mer konsekvent utfasing av støtte til modne teknologier og færre unntak. Imidlertid er det positivt at eventuelle støtteordninger for fornybar energi må være markedsbaserte.

Artikkel 5 åpner for at medlemsland kan bestemme i hvilken grad de vil støtte fornybar kraft som er produsert i et annet land. Det kan tenkes at der er attraktivt spesielt for land med få fornybare ressurser å definere sitt bidrag til EU-målet gjennom finansiell støtte til investeringer i produksjon av fornybar kraft i land med et godt ressursgrunnlag. Vi vil gjøre oppmerksom på at dette kan ha uheldige konsekvenser for kraftbalansen i produsentlandet, spesielt dersom slik støtte ikke er knyttet til eksport av kraften. Vi ber Olje- og energidepartementet å sikre at en slik ordning ikke fører til en økning i norsk kraftproduksjon som ikke er markedsbasert.

Ordningen for opprinnelsesgarantier er en viktig del av rammene for det indre energimarked. Vi er positive til at ordningen fremdeles er frivillig for kunden, men at opprinnelsesgarantiene er gjort obligatoriske for kraftleverandører som ønsker å selge fornybar energi. Vi viser for øvrig til vår høringsuttalelse om opprinnelsesgarantier sendt til Olje- og energidepartementet 20. desember 2018.

I artikkel 19 legges det opp til at medlemsland kan velge å ikke utstede opprinnelsesgarantier til produsenter som mottar finansiell støtte gjennom et støttesystem. Dette mener vi er uheldig. Å ikke utstede opprinnelsesgarantier til en del av den fornybare energien fører til at denne ikke kan markedsføres som fornybar energi. Vi mener derfor på prinsipielt grunnlag at opprinnelsesgarantier og støttesystemer ikke bør settes i sammenheng,

Artikkel 2 (9) gir en åpen definisjon for spillvarme, som refererer til industrielle prosesser og kraftproduksjon. Vi mener at i en norsk definisjon må også overskuddsvarme fra avfallsforbrenning og fra hydrogenproduksjon defineres som spillvarme. Begge kan

nyttiggjøres spesielt dersom produksjonen lokaliseres i nærheten av et termisk system og vil bidra til effektiv ressursutnyttelse.

Energieffektiviseringsdirektivet

Statkraft støtter at målet for energieffektivisering er satt på EU-nivå og ikke på nasjonalt nivå. Norsk kraftproduksjon er tilnærmet 100 prosent fornybar og elektrifiseringsgraden i Norge er høyere enn i mange andre medlemsland. Det må derfor vurderes i hvilken grad energieffektiviseringstiltak bidrar til at Norge når sine klima- og utslippsmål. Implementeringen av direktivet i Norge bør derfor fokusere på sektorer med høy andel av fossil energibruk. I den sammenheng vil vi fremheve at elektrifisering i seg selv øker energieffektiviteten.

Statkraft har vært en pådriver for å redusere primærenergifaktoren for elektrisitet. Det er positivt at denne faktoren nå er redusert til 2,1, men vi mener at den fremdeles er for høy. En høy primærenergifaktor stimulerer til direkte bruk av fossil energi fremfor elektrisitet og kan være en hindring for dekarbonisering gjennom elektrifisering av sluttbruket. Vi oppfordrer derfor Olje- og energidepartementet til å benytte en nasjonal faktor på 1 slik at man ikke skaper skjevheter i konkurranseforholdet mellom elektrisitet og fossil energi. Olje- og energidepartementet bør også fortsette det gode arbeidet for å redusere denne faktoren ytterligere ved neste revisjon av primærenergifaktoren i 2022.

Vi står til disposisjon hvis det ønskes ytterligere utdyping av våre synspunkter.

Med vennlig hilsen
for Statkraft AS

Jon Vatnaland
Konserndirektør
Konsernstaber og Industrielt eierskap